

REFERAT FRÅ WORKSHOP «DIALOGMØTE»

8. JANUAR 2026 Flåm

1. Kapasitet og regulering: «Er fjorden full?»

Det er brei semje på tvers av gruppene om at kapasitetsgrensa er nådd, særleg i høgsesongen og i pressområde som Bakka.

- **Kajakkregulering:** Mange grupper foreslår strenge krav til padlarar, inkludert krav om våtkort, obligatorisk sikkerheitsopplæring og autorisasjon eller sertifisering av guidar.
- **Trafikkstyring:** Det er behov for å kunne seie at det er fullt. Konkrete forslag inkluderer digitale skilt som varslar om fulle parkeringsplassar før turistane køyrer inn i tronge bygder som Bakka eller Undredal.
- **Soneinndeling:** Det blir foreslått å kanalisere ferdsla til mindre sårbare område og skjerme spesifikke lokalitetar for å unngå slitasje.

2. Informasjon og vertskap: «How to behave»

Gruppene understrekar at dagens informasjon er for fragmentert, og det er eit sterkt ønskje om samkøyrd og proaktiv kommunikasjon.

- **Digitale tiltak:** Informasjon om sporlaus ferdsel og lokale reglar bør «pusjast» til gjesten via pop-up-varslar ved bestilling, GPS-varsel på telefonen ved ankomst og gjennom sosiale medium.
- **Opprydding i appar:** Det er eit kritisk behov for å rydde opp i appar som Google Maps og Park4Night, der ulovlege leirplassar ofte er registrerte.
- **Den menneskelege faktoren:** Miljøpatruljen blir dregen fram som eit svært vellukka tiltak som bør styrkast og vidareførast i ei vertskapsrolle for å møte folk ansikt til ansikt.

3. Landbruket som verdiskapar

Landbruket blir ikkje skildra som ein kulisse, men som sjølve grunnlaget for verdsarvstatusen. Samstundes opplever bønder store utfordringar knytte til turisme.

- **Konfliktar:** Det blir rapportert om problem med villcamping på innmark, brot på bandtvang og til og med beiteforbod grunna smittefare (E. coli) frå turistar.
- **Samarbeid:** Det blir foreslått faste møteplassar («speeddating») mellom bønder og reiseliv for å skape felles forståing og leggje til rette for produktutvikling av lokalmat.
- **Kompensasjon:** Reiselivet må i større grad bidra økonomisk til bønder som opplever slitasje på eigne areal, til dømes gjennom midlar frå eit lokalt fond eller direkte avtalar om bruk av landingsplassar.

4. Finansiering og infrastruktur

Mangelen på basisfasilitetar som toalett og søppelhandtering er ei stor utfordring som krev berekraftige finansieringsmodellar.

- **Besøksbidrag:** Det er brei støtte for å få til fellesgode finansiering, som også omfattar dagsreisande og cruisepassasjerar, der midlane blir øyremerkte lokal infrastruktur.
- **Næringslivet sitt bidrag:** Forslag om at bedrifter som nyttar område for si eiga verdiskaping området, kan bidra med til dømes 1 % av omsetninga til fellesgode.
- **Regenerativ turisme:** Det er ønskje om å røre seg mot ein modell der turistar bidreg positivt, til dømes gjennom konsept som «rydd ei strand» eller aktiv ferie i samarbeid med Miljøpatruljen.

5. Organisering og ansvar

Eit sentralt spørsmål i alle gruppene er kven som faktisk skal gjennomføre tiltaka.

- **Kommunalt ansvar:** Kommunane må ta ei tydelegare leiarrolle og forankre besøksforvaltning i samfunns- og arealplanar.
- **Lokalt forum:** Det blir foreslått å etablere eit strategisk reiselivsforum for tettare dialog mellom forvaltning, næring og grunneigarar.
- **Verdsarvparken:** Fleire peikar på at Verdsarvparken har kompetansen og bør styrkast for å koordinere arbeidet på tvers av kommunane.